

Opedin toiminta opetusministeriön näkökulmasta

Oped-Exon päätösseminaari 7.-8.12.2006

Anne-Mari Sund
Ylitarkastaja

OPETUSMINISTERIÖ

Esityksen sisältö

- Yleiset koulutuspoliittiset linjaukset
- Verkostohankkeet 2004 – 2006
- Näkemyksiä Oped-Exo –hankkeesta
- Miten tästä eteenpäin?

■ Yleiset koulutuspoliittiset linjaukset

- **"Koulutuspolitiikan työuraohjelma"** sisältää seuraavia tavoitteita:
 - 1) kaikki siirtyvät jatko-opintoihin välittömästi peruskoulun päättämisen jälkeen (nivelvaihe)
 - 2) korkeakouluopintoihin siirtyminen nopeutuu ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen
 - 3) opintojen keskeyttäminen vähenee, läpäisyaste kasvaa, opintoajat lyhenevät
 - 4) koulutuksen aikaiset ohjaus- ja tukitoimet vahvistuvat
 - 5) moninkertainen ja päällekkäinen koulutus vähenee.

■ Yleiset koulutuspoliittiset linjaukset

- Keskeisimpänä tavoitteena työurien aloittamisen aikaistaminen
- Koulutuksen tehokkuuden ja taloudellisuuden lisääminen
- Osa laajempaa työvoimapolitiikkaa, liittyy vahvasti hallituksen työllisyysohjelman tavoitteisiin
- Opetusministeriön toimintaa ovat ohjanneet hallitusohjelman ja kehittämissuunnitelman linjaukset
- Mitä OPM:ssä on tehty? Kv-vertailut, koulutuksen järjestäjien informaatio-ohjaus, koulutusorganisaatioiden tavoite- ja tulosohtaus, työryhmät, erilliset hankkeet jne.
- Oped-hankkeet ovat olleet yksi opetusministeriön ja ammattikorkeakoulujen verkostomaisista yhteistyöhankkeista, joilla koulutusurien tehokkuutta on pyritty kehittämään.

■ Yleiset koulutuspoliittiset linjaukset

- Mitä OPM:ssä seurataan?
 - Hakeneiden (vetovoima), aloittaneiden ja valmistuvien määriä
 - Keskimääräisiä opintoaikoja
 - Keskeyttäneiden määriä ja keskeyttämisen syitä
 - Poissaolevien opiskelijoiden määriä
 - Koulutuksen läpäisyastetta
 - Opintopisteiden kertymistä / lukuvuosi
 - Opiskelijoiden antamaan palautetta, Opala
 - Pääasiallinen toiminta tutkinnon suorittamisen jälkeen, sijoittuminen?
 - *valtakunnalliset tunnusluvut, opintoaloittaiset sekä koulutusohjelma- ja amk-kohtaiset luvut*

■ Verkostohankkeet 2004 - 2006

- *Verkostojen tavoitteena on lisätä ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä yhdistää ammattikorkeakoulujen osaamis- ja kehittämisresursseja*
- *Verkostojen on tarkoitus toimia keskustelufoorumeina sekä tuottaa kehitysimpulsseja kaikissa ammattikorkeakouluissa*
- Opintojen ohjauksen kehittäminen (Hämeen amk)
- Ura- ja rekrytointipalveluiden kehittäminen (Lahden amk)
- Harjoittelun kehittäminen (Keski-Pohjanmaan amk)
- Opinnäytteiden kehittäminen sekä valtakunnallinen opinnäytetyökilpailu (Oulun & Satakunnan amk)
- VirtuaaliAMK:n kehittäminen (Tampereen amk)
- Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkosto (Jyväskylän amk)

■ Verkostohankkeet 2004 - 2006

- **Verkostoitumisen** avulla ammattikorkeakoulut:
 - tekevät yhteistyötä, jolla luodaan synergiaa ja saadaan (toivottavasti) aikaiseksi pysyvää kehitystä,
 - välittävät toisilleen ideoita ja kokemuksia sekä
 - etenevät kohti yhteistä näkemystä
- **Projektiluontoisuus**
 - hankkeella alku ja loppu,
 - suunnitelma ja resursseja,
 - ennalta määrätyt tavoitteet ja
 - tuotoksia yhteiseen käyttöön

■ Näkemyksiä Opex-Exo -hankkeesta

- Ollut verkostohankkeiden "tukiranka"
- Opedien kaari: Tietojen kerääminen ja koonti opintojen pitkittymisestä ja keskeyttämisestä → opintojen ohjauksen laadun kehittäminen → opiskelijan ohjaaminen asiantuntijuuteen, käytäntöön soveltaminen
- Käytäntöön soveltaminen, "mallintaminen", on asia, jota kaikilta verkostoilta toivotaan. Se on kuitenkin erittäin haastavaa esim. tietojen keräämiseen verrattuna
- "Työvälineitä ohjaukseen", "Rakennusmateriaalin tuottaminen ohjaukseen", "Oikeita asioita oikein"
- Dynaamisuus, innokkuus, tehokkuus
- Keskeisinä teemoina työelämäläheisyys, toimivat ja laadukkaat ohjausjärjestelmät, tuutoritoiminta
- Ammattikorkeakoulujen ja opiskelijoiden sitoutuminen hankkeeseen

■ Näkemyksiä Opex-Exo -hankkeesta

- Verkostoituminen eri tahojen kanssa (myös yo-sektori: Tukkk, Oulun yliopisto)
- Erittäin kunnioitettava saavutus ja yhteistyön tuotos on ohjauksen palautejärjestelmä
- Tuutorikoulutukset, laadukkaan vertaisohjauksen kriteeristö
- Uuden luominen: callidus-tuutoroinnin idea ja käsikirja
- Paljon erilaisia tapaamisia ja keskusteluja
- Hankkeen vaikuttavuus: amk:jen ohjauksen kehittämistyöryhmät, vertaisohjauksen vahvempi mukaantulo ohjausprosessiin, palautejärjestelmän käyttöönotot, ohjauksen tuloksellisuuden seuranta
- Realistinen asenne: ohjaus ei voi toteutua kaikkialla samalla lailla, vastuu ja velvollisuus on jokaisella korkeakoululla itsellään

■ Miten tästä eteenpäin?

- Hankkeessa pohdittu sen päättymistä ja toimintaa jatkossa
- Hankkeessa syntyneiden tuotosten markkinointi ja "jalkauttaminen", vaativat myös jatkossa työtä
- Verkostohankkeet ovat olleet teemoiltaan läheisiä, kuitenkin käsitelty irrallisina osina; harjoittelu, opinnäytetyöt, ura&rekry-toiminta, opintojen ohjaus... Kuka integroi kehittämistyön?
- Kuka kantaa vastuun koko opiskelijan polun tuki- ja neuvontapalveluiden kehittämisestä?
- "Jatkohankkeena" aikuisten ohjauksen kehittäminen (P-KAMK), Verkko-ohjauksen kehittäminen?
- Seitsemän vuoden Oped-toiminnan aikana ammattikorkeakouluille on tuotettu paljon tietoa ja käytännön sovelluksia ohjauksen kehittämiseen. Nyt on aika hioa ja rasvata järjestelmät toimiviksi ja laadukkaiksi.

■ Miten tästä eteenpäin?

- Aktiivinen osallistuminen vuosina 2007 – 2009 toimiviin verkostomaisiin hankkeisiin:
 - Opiskelijan ja työelämän yhteyksien kehittäminen (K-PAMK)
 - Tutkimus- ja kehitystyö osana ammattikorkeakoulujen tehtävää (Mikkelin amk)
 - Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kehittäminen (Hämeen amk)
 - Ammattikorkeakoulun opettajuuden kehittäminen (Haaga-Helia amk)
 - Ammattikorkeakoulujen kansainvälisen toiminnan kehittämisverkosto (Turun amk)
 - Ammattikorkeakoulujen yrittäjyysverkosto (Lahden amk)
 - Virtuaaliammattikorkeakoulu (Tampereen amk)
 - Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkosto (Jyväskylän amk)
 - Ammattikorkeakoulujen työnvälitys- ja tietopalvelun (Jobstep) kehittäminen (Lahden amk)
 - Avoimen ammattikorkeakoulun yhteistyöverkosto (Satakunnan amk)
 - KeVer (Hämeen amk)

■ Loppusanat

Kiitokset

- Birgitalle ja Reimalle - hankkeen tehokkaalle vetäjäkaksikolle
- kaikille hankkeeseen osallistuneille
- erityisesti niille, jotka ovat olleet aktiivisesti mukana kaikissa Oped-hankkeissa
- suurimmat kiitokset teille, jotka olette tuloksellisesti omassa ammattikorkeakouluissanne kehittäneet ohjausprosesseja !!